

32. Rola pracy w życiu człowieka

Praca – miara wysiłku włożonego przez człowieka w wytworzenie danego dobra; świadoma czynność polegająca na wkładanym wysiłku (działalność lub oddziaływanie) człowieka w celu osiągnięcia założonego przez niego celu; czynności umysłowe i fizyczne podejmowane dla realizacji zamierzonego celu.

Poprzez działalność pracy człowiek tworzy wartość ekonomiczną w postaci towarów lub usług. W pracy mogą być też zastosowane czynności lub właściwości zwierząt, maszyn, narzędzi i materiałów.

Mówią, że „żadna praca nie hańbi” – w ciągu życia człowiek może wykonywać różne prace. Nie każda z nich jest adekwatna do jego wiedzy lub umiejętności. Dlaczego podejmujemy pracę?

Istnieją trzy główne postawy wobec pracy:

- nastawienie punitywne – inaczej praca przymusowa, człowiek postrzega pracę jako przymus, co wiąże się z traktowaniem pracy jako niezgodnej z wolą, stanowiącej efekt przemocy fizycznej, moralnej lub ekonomicznej (takie nastawienie częściej wykazują osoby, wykonujące proste prace fizyczne i posiadające stosunkowo niskie wykształcenie);
- nastawienie instrumentalne – praca jako warunek konieczny do zaspokajania potrzeb – człowiek traktuje pracę jako środek do zaspokojenia potrzeb;
- nastawienie autoteliczne – gdy praca jest postrzegana jako wartość, cel sam w sobie, źródło rozwoju osobistego, służy wartościom wyższym, jest sposobem życia i wiąże się ze sferą samorealizacji w pracy zawodowej.

Człowiek pozostający długo bez zatrudnienia nie odczuwa jedynie braku pieniędzy. Czuje się wykluczony społecznie, tzn. uważa, że jego wiedza i doświadczenie nie są nikomu potrzebne. Prowadzi to do wielu następstw – spadku samopoczucia, depresji a nawet do groźnych chorób. Każdy z nas chce być potrzebnym – to jedna z najważniejszych potrzeb w ramach potrzeby przynależności.